

skulde det virkelig vise sig, efter at vi have fiddet saa mange haabløse Samlinger Nar ud og Nar ind og spildt saa meget Arbejde paa Toldlovens Forhandling, at der skulde være en Mulighed for at naa til et Resultat, saa vilde der naturligvis komme et ganske andet Liv og en ganske anden Flugt i Arbejdet, end der har været gennem de mange haabløse Nar, og saa bør vi ogsaa stræbe efter at vise Smødetommenhed for at naa det Resultat, som vi i allerhøjeste Grad maa ønske at naa til, ikke blot for den politiske Situations Skyld, men ogsaa af Hensyn til vort Lands økonomiske Tilstand. Men det vil jeg tilføje, at det skal ikke bidrage til at forøge Forhaabningerne i saa Henseende, naar vi mindes saadanne skurrende Mislyde som dem, der forleden Dag fremtom under Forhandlingerne her i Salen, thi dersom det, at den i et Lovforslag foreslaaede Foranstaltning er særlig paatrængende, skal være Grund til at rejse sig Mand for Mand og stemme imod det, saa siger jeg, at der er ikke synderlig Udsigt til, at Toldlovsforslaget skal blive gennemført.

Styr: Naar jeg tillader mig at tage Ordet, saa er det kun, fordi jeg gerne vilde dvæle lidt ved et enkelt Punkt i det Foredrag, vi hørte af den ærede 6te Landstingsmand for 1ste Kred (P. Knudsen). Det er af den Bestaafenhed, at det efter min Mening ikke bør komme frem i dette Ting uden at blive nærmere belyst. Det var Spørgsmaalet om de 1700 Millioner Kroner Prioritetsgæld, som hvile paa Ejendommene her i Landet. Den ærede Taler, som nu satte sig, sagde, at han ikke rigtig havde forstaaet, hvad det ærede 6te Medlem for 1ste Kred mente. Det er muligt, jeg har misforstaaet ham, men hvis jeg har forstaaet ham rigtig, saa ligger der bag ved den Udtalelse, vi hørte, en Forkastelse af Ejendomsretten, en Forkastelse af Retten til at eje Jord. Det var det, hvorom jeg gerne vilde sige et Par Ord, idet jeg vil gaa ud fra et Forhold, som kan tjene til at belyse Sagen, og som vil være særlig kendt navnlig af ydste Medlemmer her i Tinget, det er Forholdet mellem den Værdi, der er paa uopdyrket Jord, og den Værdi, der er paa opdyrket Jord. Det vil være de Herrer, som kende Forholdene i Hedeegnene, bekendt, at Hedejord ofte faas for en fuldstændig Bagatel, fordi den har saa godt som ingen Værdi. Man har mange Eksempler paa, at Hedeestrækninger sælges for 5 Kr. pr. Tønde Land eller mindre, altsaa en aldeles nominal Pris, og man kender Eksempler

der paa, at mange, som have købt saadanne Hedeestrækninger, have sat et helt Livs anstrængende Arbejde og et helt Livs Opofrelse ind paa at forvandle en saadan Jord, som før laa til ingen Nytte, til brugbar Jord, hvorpaa der kunde leve Menneffer. Gennem dette Arbejde — et Arbejde, der ikke har betalt sig, og som ofte kun kan udføres af Folk, der ere i Stand til ved andet Arbejde at skaffe sig de Penge midler, de skulle bruge til at forbedre Jorden for — har en saadan Mand saa maaste opnaaet, naar han er bleven gammel, at forbedre Jorden saaledes, at den samme Jord, som han har købt for en Værdi af 5 à 10 Kr. pr. Tønde Land, kan have en Værdi af et Par Hundrede Kr. pr. Tønde Land Jeg sætter nu det Eksempel, at en simpel Arbejdsmand — og saadanne have vi mange af derovre — som har købt et saadant Stykke Jord, og som ved et Liv, der i Arbejdsomhed, i Afholdenhed og Tarvelighed faaer sin Lige, har kæmpet sig frem til at skaffe sig en Ejendom, hvor han kan leve med sin Familie — jeg sætter det Tilfælde, siger jeg, at en saadan Mand bliver gammel, saa han ikke længere kan arbejde, og han saa sælger sin Jord til en anden, og der derved kommer til at hvile en Prioritet paa denne Jord, er det saa virkelig rigtigt at sige, at den Arbejder, som tager Jorden efter ham, skal svare Skat, uberettiget Skat til denne Mand, som ved sit eget Arbejde har skaffet Jorden den Værdi, den har? Thi det er det, man maa huske, naar man vil tale om Ejendomsretten overfor Jord, at den Jord, som er i opdyrket Stand, er ikke bleven det af sig selv, den er bleven det ved et Arbejde, som fortjener sin Løn, og hvis man ikke forkaster Arveretten, og det ville vi vel ikke være med til i dette Ting, saa maa man ogsaa sige, at det er berettiget, at den, som arver en Prioritet fra sin Fader, en Prioritet, som hans Fader har erhvervet ved eget anstrennende Arbejde Livet igennem, har fuld Ret til at have Udbytte af denne Prioritet, og det er aldeles urigtig Tale, at det skulde være en Skat, en uberettiget Skat, der hvilede paa Arbejdet. Det var kun den Bemærkning, jeg fandt mig foranlediget til at gøre.

Madsen-Mogdal: Det ærede 2det Medlem for Kjøbenhavn (Madsen) begyndte med at udtale sig paa en Maade, som jeg kan være fuldstændig enig med ham i. Han begyndte nemlig med at sige, at der under de mange Nars Toldforhandlinger, som have været førte her i Rigsdagen, er gaaet megen Kraft og megen Tid til Spilde. Jeg kan